

Ptaki w przestrzeni miasta

Wbrew pozorom miasta są obszarami sprzyjającymi dużej różnorodności biologicznej. Grupą zwierząt szczególnie bliską człowiekowi i najbardziej zauważalną są ptaki.

Liczba gatunków zamieszkujących na terenie takich miast jak Warszawa, Toruń czy Wrocław wynosi ponad 200 i jest porównywalna z liczbą gatunków w wielu siedliskach naturalnych. Obecność niektórych ptaków sprawia nam przyjemność, chętnie je dokarmiamy w przydomowych karmnikach lub parkach. Inne ledwie tolerujemy, bo „brudzą i hałasują”. O obecności jeszcze innych dowiadujemy się, kiedy prowadzą się z rodziną na nasz balkon.

Miasta zapewniają ptakom mniejszą presję ze strony drapieżników, dodatkowe źródła pokarmu, a także łagodniejszy klimat zimą. Niestety życie ptaków w mieście wiąże się z pewnymi zagrożeniami. Dotyczą one m.in. wycinania drzew. Drzewa są dla ptaków nie tylko miejscem zakładania gniazd, lecz także źródłem pokarmu (nasiona, owoce, owady żerujące na liściach i korze). Są też miejscem schronienia przed drapieżnikami i złą pogodą.

Jednym z najczęstszych problemów związanych z ochroną ptaków w mieście są nieprawidłowo przeprowadzane remonty budynków. Odbывают się często w środku sezonu lęgowego różnych gatunków: pustulek, kawek, jerzyków, czy wróbli. Obecność ludzi i rusztowań płoszy dorosłe ptaki, które nie mogą karmić piskląt. Rusztowania utrudniają wlot do gniazd jerzykom. Inwestor, planując prace, powinien zlecić specjalistę wykonanie ekspertyzy ornitologicznej.

W ostatnich latach znacząco wzrosła liczba przezroczystych ekranów akustycznych, chroniących ludzi przed hałasem ulicznym. Takie ekrany często narażają ptaki na kolizję. Najwięcej wypadków jest wiosną i latem, gdy gniazda opuszczają młode. Naklejanie sylwetek ptaków drapieżnych lub krukowatych na ekrany nie sprawdza się. Skuteczniejszą metodą jest stosowanie poziomych pasków na całej powierzchni.

Zbyt częste koszenie trawników nie pozwala na pojawienie się nasion i ogranicza bazę pokarmową ziarnojadów, m.in. wróbli i mazurków. Pozbawianie miejskich terenów zielonych rozkładających się liści powoduje z kolei brak wielu gatunków bezkręgowców, stanowiących pożywienie drozdów i rudzików. W niektórych miejscach warto ograniczyć koszenie i grabienie.

Skrzynki lęgowe

To jedna z najpopularniejszych form pomocy ptakom w miastach. Korzysta z nich kilkanaście gatunków, głównie dziuplaków (np. szpak, sikory, mazurek, muchotówka żałobna) i półdziuplaków (kopciuszek, muchotówka szara). Jest kilka typów skrzynek lęgowych przeznaczonych dla różnych gatunków ptaków. Różnią się średnicą otworu wlotowego i odległością między otworem a dnem skrzynki.

